

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. „GORENJEČ“ stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravištvu.

Kdo ima prav?

Značilno za naše kranjske razmere, v katerih igra — žal — pretežna večina naših duhovnikov precejšnjo vlogo, je okrožnica zagrebskega nadškofa dr. Posilovića na svoje duhovnike, v kateri strogo prepoveduje, da bi zlorabljali prižnico v politične strankarske svrhe.

Zagrebski nadškof pravi med drugim: Od visoko spoštovane in službene strani smo izvedeli, da so nekateri duhovniki v varaždinskem okraju zlorabljali prižnice in s tega svetega mesta poživljali župljane na ljudske shode, na katerih bodo zahtevali «svoje» pravice. Teh shodov pa niso naznanjali enostavno, temveč so pri tej priliki kar na dolgo in široko razpravljali o političnih vprašanjih. **Da je prižnica v cerkvi namenjena za oznanjevanje božje besede**, to vedo dobro nasprotniki, a da politične stvari ne spadajo tjakaj, tega ne naglašajo samo nasprotniki, **to bi morali vedeti in priznati tudi duhovniki sami.** Kar se tiče ljudskih shodov, obstoje civilni zakoni, ki odredajo, da jih sme civilna oblast ali dovoliti, ali zabraniti. Pooblaščenec civilne oblasti mora paziti, da se na shodu ne predlaga in ne razpravlja ničesar, kar ni dovoljeno. Duhovniku je dano na prosto voljo, da se udeleži dovoljenega ljudskega shoda in na njem tudi govori; toda govori naj, kakor se spodobi nabobraženemu, po svojem stanu odličnemu človeku; v cerkvi pa naj Kristusovim vernikom ne propoveduje o stvareh, ki ne spadajo v cerkev in na prižnico. Mnogim duhovnikom je znan nemški izraz «Kanzelparagraf». Hvala Bogu, mi nimamo tega paragrafa in nimamo zanj niti imena. Ali nekatere države, zlasti pa Avstrija(?) in Ogrska, imajo poseben državni zakon, ali vsaj posebno zakonsko določbo, katera pod kaznijo prepoveduje duhovnikom, v cerkvi in na prižnici govoriti za politične strankarske svrhe. Ali morda želi kateri naših duhovnikov, da se tudi pri nas uvede takšen paragraf in njega posledice? Ako se duhovnik, določen za dušno pastirstvo, bolj zanima za

politične ali vobče za posvetne zadeve, kakor za duhovne ali cerkvene, ne izpolnjuje svojih dolžnosti niti nasproti Bogu, niti nasproti svojememu narodu... Za'o zahtevamo strogo, da se duhovniki, zlasti dušni pastirji marljivo in dostojno pripravljajo z učenjem in molitvijo za propovedi in kateheze, **prepovedujemo pa, da bi se v cerkvi in na prižnici razpravljalo o političnih stvareh.**

Tako zagrebski nadškof. Ljubljanski škof pa ravno nasprotno. Nastane torej vprašanje, kdo ima prav?

Volilni shod v Kranju.

Konec...

Naslednji govornik g. učitelj Vilko Rus v daljšem govoru razpravlja razmere kranjskega učiteljstva in pravi, da so učitelji stopili pred volilce, da razgrnejo svojo poslednjo prošnjo, ki so jim jo vsled obstrukcije klerikalnih poslancev vrnili nerešeno. Govornik slika nato živo in pravo sliko kranjskega učitelja, rekoč: Marsikaj ste čitali v zadnjem času o nas, toda lahko trdim, po bližje nas ne poznate. Kre'amo se sicer med Vami in Vi nas ne poznate! Znani smo Vam po zunanosti, a po naših že precej gosposkih oblekah nas ne smete soditi, kajti edino to imamo po § 55. šolskega zakona, četudi na lastne stroške, ki pravi, da naj se nam dá toliko, da bomo mogli stanu primerno in dostojno živeti. Te naše obleke in naše življenje lahko primerjamo leseni koči, katero je dal gospodar ometati z malto in pobeliti, da bi prikri'l mimoidočim uboštvo, ki se skriva za tem ometom. Naj se ga pa kdo le na rahlo dotakne in takoj se pokaže prvotna revščina. Po nekaterih naših družinah se vije pomankanje kot morska kača, odkoder ne najde izhoda. Ni ga stanu na svetu, ki bi bil z ljudstvom v tako ozki dotiki, kakor ravno naš. Svoje najdražje, kar imate, svoje ljubljene otročičke nam pošiljate dan za dnevom v pouk in izobrazbo, da postanejo kdaj pošteni in koristni državljani Vam v ponos in domu v čast. Za vse to pa nas gotovi krogi natolcujejo, nam jemljejo tako potrebni ugled ter zahtevajo od nas pasje pokorščine, da bi nas lažje izrabljali v svoje nečiste namene. Ker ne gre to zlepa, skušajo zgrda. No, naša ovčja pohlevnost je priklopela do viska, nič več se ne pustimo tako nesramno «farbati». Klin s klinom! Izziyani parirali bomo krepko vsak udarec in hočemo videti, kdo bo končno obžaloval ta boj. Izgubiti nimamo ničesar, pridobiti vse!

Ali je res kranjska dežela tako revna, da ne more pošteno preživeti lastnih sinov, ki se s trdim delom neumorno pehajo za njen procvit v kulturnem in gospodarskem oziru? Ali je res tako bankerotna, da plača komaj za silo učitelja-samca, učiteljico-samico? Ne, ni in ni!! Le del njenih zastopnikov nima src za nas, in to

je vse! Vzpričo tega jelo se je kazati občutno pomanjkanje moških učiteljev.

Deželnega zbora ni več, pač pa se uganja obstrukcijska komedija po deželi in pri tej priložnosti črnijo ubogemu, nevednemu ljudstvu napredno učiteljstvo, da se nam kar gabi. Seveda prekaša dr. Šustersič v tem oziru vse. V Cerknici je rekel: «Učiteljem se ne zvišajo prej plače, dokler ne prispeva za to država.» Res je, tudi mi smo s tem zadovoljni. Ali pomisliti je, mi smo deželni uradniki in uradnice, torej mora ta skrbeti za nas. Nadalje je povdarjal: «Brez volilne reforme ne dobite ne kraljarja.» Naše pomanjkanje torej hoče izrabljati v svoje strankarske namene. Tretje njegovo zatrdilo je: «Če pa sploh kaj dobite, mi kmetijski poslanci Vam ne damo ničesar.» Torej ljudstvo, ki ima največ dobička od šole, naj ne da ničesar. Ali smo mar tuji v deželi? Mar nismo ponajveč sinovi in hčere tega ubogega, po klerikalnih zastopane kmeta? Ali ne ostane od tega, kar dobimo, do 99% v deželi? Višek nesramnosti pa je zadnje žuganje. On pravi: «Dokler ne da liberalno učiteljstvo zadoščenja katoliško-narodnim poslancem za razžalitev, ki je bila izrečena v učiteljskih glasilih, toliko časa ne dobite nič!» On si upa kaj takega zahtevati, ko je rekel pred par leti, da je sedanja šola prokletstvo za ljudstvo; on, ki je pred zadnjim deželnozborskim zasedanjem zatrjeval javno, da rajše razbije deželni zbor, kakor da bi se nam kaj dalo. Ali ste že kdaj slišali, da bi dajal užaljenec zadoščenje razžalivcu?! Nikdar in jaz tudi ne!

Kako si prizadeva vzbujati pri ljudstvu proti šolstvu najnižji instinkt, zrcali v tem-le stavku: «Sredi med raztrganimi bajtami vidite lepe šolske palače, ki pa so sezidane iz kmečkih žuljev.» Da se ta slika popolnoma izpopolni, prosim, ostanimo kar v Kranju in primerjajmo naše šolsko poslopje s -- farovžem. Tu so vsi prostori oddani v zgolj kulturne namene, niti toliko ni preostalo,

da bi vsaj eden izmed voditeljev imel prosto stanovanje. Niti dvorišča ni, kjer bi se oddahnili šolska mladež, zato pa se tudi tu ne izprehajajo kure, race, gosi in druge enake živalice, ki pečene razširjajo posebno fin vonj. Zastonj iščeš hlevov, kjer bi veselo razgetali iskri konjiči, kjer bi stale molzne krave, tolsti volički in debeli prašički. Česar ne najdeš v tej «šolski palači», dobiš lahko v farovžu in še več.

Kaj nam je storiti zdaj?! Dr. Šustersič, ta politični mesar, nam trga z levico še tisto betvo mesa, katerega še imamo, z desnico nam pa strahovalno žuga, češ, le zazijaj, pa te zadavim. V takih razmerah nimamo boljšega pričakovati. Pregovor pravi: «Sam si pomagaj in Bog ti pomore.» Dobro, držati se hočemo tega načela. Presteli smo svoje kosti, numerirali tudi in zdaj pa vun v to pisano življenje. Dr. Šustersič, morda kje skupaj trčimo! Za vse slučaje numerirajte še Vi svojega rojstva kosti! Voditelji klerikalne stranke mislijo, da jim bomo brez boja prepustili naše šole, naša svetišča, no, pa tega veselja jim ne storimo za nobeno ceno. Napredno učiteljstvo se ne premakne s kranjskih šolskih pragov. Mi bomo storili svojo sveto dolžnost, obenem pa pričakujemo od Vas, velečenjeni gospodje meščani, da nam boste krepko stali ob strani pri tem neenakem in težkem boju! Živahno pritrdjevanje, ki je spremljalo ta govor, je svedočilo, da ima učiteljstvo v narodno-napredni stranki zaslonbo.

Volilec veleindustrijalec Vinko Majdič predlaga nato sledečo resolucijo: «Prvi pogoj k napredku in blaginji naroda je dobro razvito šolstvo. To pa se doseže le, ako je učiteljstvo gmotno nezavisno, da more vse sile in moči posvečevati edino svojemu poklicu. Današnji shod volilcev mesta Kranja pripozna, da so plače učiteljstva njegovemu stanu in delu neprimerne, ter prišteva izboljšanje učiteljskih plač najnujnejšim zadevam, svoje zastopnike pa

dim se meša z vonjem rož in težak vzduh plava nad celim pokopališčem.

Med grobovi se premikajo ljudje v žalnih oblekah, počasno in sklonjeni. Le resno in pritajeno šepčejo drug k drugemu; njihovi obrazi so topi in brezizrazni. Tu stoji nekdo sam, pogled bolešno uprt v bližnji grob, tam kleči ihtea ženska z belim robcem.

Svečan mir...

Začuje se slaboten in pobožen glas starega župnika. Njegova žalna pesem mirno plava nad grobovi. De profundis...

Tudi meni stiska srce boleš, vsaj velja ta spev nam -- mrtvecem...

Skrajnosti.

Prvi človek.

Moj gospod, pred Teboj klečim in objemam Tvoje noge, — tvoj najpokornejši sluga sem. Ti si moja uteha, moje življenje, — brez Tebe bi bilo moje življenje ničevno, zbegano, razdvojeno. Ti me vodiš po potu mojega življenja, da ne zdrsne moja roga in da ne padem v prepad. Dal si mi smisel življenja: moje solnce si, moj bog si in moja ljubezen do Tebe gori z živim plamenom. Tvoja smrt, — moja smrt...

Drugi človek.

Tvoje življenje je najtežje breme mojega življenja. Proč od mene in čim dalje si, tem bolje zame, tem radostnejše moje srce. Ne potrebujem te, moja moč presega tvojo. Do cilja mojega življenja vodi bela, široka cesta in propadov ni ob njej. Toplota tvoje roke je meni vročina tekočega železa. Tvoj dih je enak slani nežnim rožam, tvoja beseda enaka hitri strelji, ki uniči skedenj in žito. Čim večja je tvoja oblast, tem manjša je moja moč. Ti si moja smrt, zatorej: tvoja smrt, moja življenje!

PODLISTEK.

Črtice.

Spisal Jurij Klas.

Metamorfoza.

Solnce sveti tako žarno, kakor da bi imeli nebeščani svatbo.

Po beli cesti koraka krepak mladenič, lepe postave, rdečih lic in bistrih oči. Očividno mu prija narava krog njega: ob cesti globoko razorane njive s črno, mastno zemljo, njive z zlatim žitom in rožnati travniki. Daleč tam pod gorami se raztezajo črne proge: temni, vlažni gozdi, za njimi pa višnjevo, valovito gorovje. Poletni vzduh in vonj paljenih rož mu je vzbudil in poostiril duha in v njegovem srcu je zavladal svečan mir...

«Čudovito!» — je vzklikal: «iz narave sem, iz te sicer krasne, a vendar nezayedne narave in ta se v meni zrcali in opazuje... To je najvišja zagotoka vseh časov, polna prave, globoke religije. Triumf narave!»

Čelo mu je jasno, prsi se mu širijo. Gre dalje in najde človeka, ležečega v jarku. Oči ima rdeče in izbuljene, zre bedasto in nepremično pred se, iz njegovih ust prihaja hropeča, smrdljiva sapa. Na čelu ima krvavo liso in prah se drži njegovih lic. Onemoglost in nezavest ležite na njem.

Mladenič obstane in se zamisli. Tudi triumf narave?

De profundis...

Nad zemljo visé težki, sivi oblaki. Lahke, mrzel veter brije čez plan in ziblje golo vejevje. Vzduh je vlažen in rezek. Gorovje in gričevje krog in krog je zakrito, plan pa je prazna in pusta, le kak osat sameva po njivah.

Verne duše. Sveče na grobovih puhte od sebe umazan dim in odceejajo razstopljene kaplje na črno zemljo. Ta

prosi, naj store vse potrebne korake, da se čim preje povoljno reši ta zadeva.»

Predsednik shoda, dr. V. Štempihar še enkrat prebere vse resolucije, ki se vse soglasno sprejmejo.

Volilec tovarnar Ignacij Fock poprime za besedo in predlaga s primernimi besedami zaupnico poslancema, ki je bila brez vsakega ugovora soglasno sprejeta.

Ko naposled še predsednik shoda omenja, da je škofjeloški župan, g. Niko Lenček brzojavno opravičil svojo odsotnost, se s toplimi besedami zahvali za mnogobrojno udeležbo in zaključí shod.

V Kranju, 19. decembra.

Delegaciji sta se sešli minuli teden. Vlada je predložila proračun za leto 1904 in proračunski provizorij za mesec januar in februar.

V gosposki zbornici je predsednik knez Windischgrätz vložil na ministrskega predsednika ostro interpelacijo glede Ogrov, ki je vzbudila na Ogrskem silen vihar. Poslanec Ugrov grozi vsled tega, da bo obstruiral tudi v delegacijah.

Vojne priprave v Bosni. Listi poročajo, da se v Bosni pridno pripravljajo za vse slučaje na pomlad. Že to nekaj pomeni, da je šel stari Appel v pokoj in da ga je zamenil general Albori, ki že 7 let proučava balkansko ozemlje.

Tedenske politične vesti. Avstrijska nadvojvodinja Klotilda je umrla. — Hrvatski sabor se je otvoril minuli torek. — Guvernerjem na Reki je imenovan baron Ervin Rosner. — Med Združenimi državami ameriškimi in Nemčijo pride skoro gotovo zaradi Južne Amerike do vojne, ker vsenemška pohlepnost raste tudi med ameriškimi Nemci. — Bolgarsko sobranje je sprejelo izvanredni kredit 25,000.000 levov za oboroženje vojske.

Dopisi.

Iz Cerkljan. (Bivanje in delovanje preč. g. Antona Golobiča v Cerkljah.) Pred kakimi sedemintridesetimi leti je prišel v prijazne Cerklje na Gorenjsko na novo službovat mlad čvrst in zdrav gospod kapelan. Farani so mu takrat sploh rekli — gospod Anton. In farani so kmalu spoznali g. Antona, da ni samo čvrst in zdrav, temveč tudi nadarjen. S posvetnimi stvarmi se ni mnogo pečal, toliko bolj vestno in natančno izpolnjeval je svoje duhovske dolžnosti. Na prižnici se je pokazal takoj dobrega in ostrega govornika, posebno je ožigosal lenuhe in tem enake ljudi. Goljufij tudi ni spoštoval in si s tem nakopal nekaj hudih sovražnikov, ki so ga nameravali popolnoma ugonobiti. Celo pred sodiščem se je moral zagovarjati zaradi njih hudobnih naklepov. Večina faranov je bila zanj, in lažniki so sramotno propadli. Edino, kar so mu mogli storiti hudega v Cerkljah, je bilo to, da so mu v kapelaniji pobili okna. Bila sta to dva tako drzna in hudobna človeka, malo faranov ju pozna, a živa sta še oba in posestnika ter se jima slabo godi. Ako izmed njiju kdo to bere, naj si le misli, da vedo ljudje, kdo je hinavec in zlobnež. V tistem času je bil za župnika častiti g. Andr. Bohinec, ki je bil dlje časa bolan. Bolezen tačasnega župnika je dala gg. kapelanoma dosti več dela in opravila, a g. Anton se ni bal trpljenja. Leta 1872 je umrl tačasni župnik. Več gg. duhovnikov je prosilo za cerkljansko faro, na kar g. Anton prej še mislil ni. Šele na pregovarjanje domačih veljavnih mož in sploh faranov se je udal, da je prosil za našo faro. V veliko veselje faranov je bil imenovan še ne popolno 30 letni g. Anton župnikom v Cerkljah v začudenje veliko starejših in tudi sposobnih prosilcev. Na dan umeščenja — bilo je 6. junija 1872. leta — se je zbrala malone vsa fara — tudi šolska mladina — na meji fare v Lahovičah. Večina boljših mož mu je šla naproti celo do Mengiša, da se poklonijo novemu župniku. Povsod so vihrale zastave in možnarji so pokali. Od tolikega ljudstva spremljan se je pripeljal do solz ginjeni novi župnik na svoj dom v Cerklje. Splošno se je takrat mislilo: Tukaj bo mož deloval in tukaj bo umrl. Pregovor pa pravi: Človek obrača, Bog pa obrne. Ko je g. Anton Golobič kot župnik prevzel cerkljansko faro v svojo oskrb, ga je čakalo mnogo nuj-

nega dela. Vsled bolezní prejšnjega župnika so bile cerkve po fari vse potrebne popravila in tega se je novi župnik poprijel z vso vnemo. Najprej je pričel pri farni cerkvi, ki je vsa, kakor popolno nova. Celo presvitli cesar mu je rekel, ko se je o priliki vozil s svojim spremstvom iz Kamnika v Kranj: Saj Vi ste vse popravili! Pričetek cerkvenih popravil je bil zanj precej težaven, ker cerkvene blagajne niso bile v posebno dobrem stanu. Kako je sploh gospodaril, tukaj ne bomo opisovali. Pri slovesu je rekel med drugim: »Moj račun glede gospodarstva je lahak. Kakor vidite, Vam zapravlil nisem ničesar; pridobil sem Vam pa veliko. Ako pogledate cerkve, v kakem stanu sem jih dobil — in njih denarno stanje? Kako je bilo in kako je sedaj.« Gospod župnik gotovo ni mislil, da bi bil v življenju kdaj zapustil cerkljansko faro in akoravno je vedno bolehen, je z vso vnemo skrbel za ljudstvo in red v cerkvi. — Prišlo je leto 1901. in z njim je prišel tudi novi kapelan Matevž Kos. Ta novi kapelan, puhel, kakor je še danes glede njegovih duhovskih dolžnosti, je precej pričel po strani gledati g. župnika, ker se mu je zdel premalo konsumen. Kos se je najrajše pajdašil z Menartovim Janezom, ob roki je hodil s Podjedovim profesorjem, pajdašil se s takratnim občinskim pisarjem in njegovim očetom Alešem. Vse to župnik ni odobraval. Med temi ljudmi je kapelan Kos zabavljaj in obrekoval župnika, kar je le mogel. Toda župnik si je mislil: Bog daj norcem pamet, in sklenil zapustiti mu pred časom toliko drage mu Cerklje. Da je g. župnik Golobič vžival v cerkljanski fari spoštovanje, in da ga je ljudstvo ljubilo, pokazalo se je dne 22. novembra t. l. pri njegovem odhodu, ko je bilo zbranega ljudstva toliko, da se je vse trlo. Do solz ginjen se je zahvalil g. župnik in rekel, da tolike časti ni vreden. Odpeljal se je sedaj na Dolenjsko v svoj rojstni kraj, vživat zasluženi pokoj. Mi pa predstavljamo: Bog ga živi na njegovem novem domu srečnega in zadovoljnega še mnoga leta. Cerkljančan.

Z Bleda. Zapisnik, sestavljen v seji z dne 9. decembra 1903 ob 10. uri dopoldne pri g. načelniku J. Peternelu. Navzoči so: načelnik J. Peternel; podnačelnik J. Žumer; odborniki: C. Posch, J. Preželj, A. Vovk in O. Wölfling. Ker je zadosti gg. odbornikov navzočih, otvori načelnik sejo za sklepčno. I. točka je pritožba občinskega odbora v Ribnem proti cestnemu proračunu. Pritožba se glasi: Slavni cestni odbor na Bledu. Proti ondotnemu proračunu za l. 1904, zahteva 40% doklade na direktne davke občine blejskega cestnega okrožja, je sklenil odbor občine Ribno v seji z dne 29. novembra 1903, ker se isti kar nič ne ozira na dejanske potrebe občine Ribno, soglasno ugovor: Ta ugovor utemeljuje občinski odbor kakor sledi: Občina Ribno plačuje nad 7000.—K direktne davka. Prispevati bi toraj morala k troškom blejskega cestnega okrožja z ogromno svoto 2800.—K. Občina Ribno pa nima niti jedne pedi okrajne ceste. Pravično bi toraj bilo, da bi slavni cestni odbor, oziraje se na dejstvo, da občina Ribno prispeva s tako veliko svoto za vzdrževanje okrajnih cest, od katerih pa nobena ni v njenem okrožju, da je prisiljena občinska pota od vasi do vasi popravljati z občinskimi dokladami, postavil v proračunu za l. 1904. tudi svoto, s katero bi se saj popravila občinska pota Zagorice, Ribno, Selo, Mlino, Bohinjska Bela in Koplenik. Slavni občinski odbor je popravo teh potov že pred leti vzel na svoj konto, a za l. 1903. se ta občinska pota niso popravila. Ko je županstvo zahtevalo popravo teh potov, je dobilo kratko odgovor od slavnoistega, da nima radi obstrukcije v deželnem zboru potrebnih sredstev. Slavnoisti dobro ve, da obstrukcije ni kriva občina Ribno; da tedaj radi nje tudi ni opravičen občini Ribno še odrekati obljubljene podpore. Občinski odbor ribenski tedaj zahteva, da se proračunjeni troški za okrajne ceste 1904 primerno zmanjšajo in naj se postavi v proračun svota za popravo potov Zagorice, Ribno, Selo, Mlino, Bohinjska Bela, Koplenik. Odbor občine Ribno v seji na Bohinjski Beli z dne 29. novembra 1903. J. Burja, Gabrijel Ferjan, Friderik Olifčič, Matija Gogala. Ant. Mrak, zapisnikar. — Slavni občinski odbor v Ribnem! Na Vašo pritožbo z dne 29. novembra 1903, št. 2042, čez

cestne doklade, da naj cestni odbor postavi tudi v proračun cesto Zagorice, Ribno, Selo, Mlino, Bohinjska Bela in Koplenik in da naj se cestni proračun zniža. Cestni odbor uvaža pritožbo ter soglasno vse navedene točke v pritožbi zavrne, ker se pritožbi iz sledečih ozirov ne more ugoditi: 1.) Občina Ribno ima 7000—K direktnega davka ter plača po 20 % za ceste 1400—K. Vzdrževanje deželne ceste, ki pelje skozi občino Ribno v daljavi kakih 10 km, stane sedaj na leto približno 200—K, torej ni resnično, da bi občina nič ne imela od tega. Vašemu občinskemu odboru mora biti znano, da vsled obstrukcije v deželnem zboru ne moremo dobiti od dežele nobenih podpor in po zakonih se tudi cestne doklade ne morejo dovoliti čez 20 % brez deželne zbornice. L. 1903. je bila proračunjena cestna potrebščina za naš cestni okraj na 30 %, ker vsled zgradbe bohinjske železnice vzdrževanje ceste še enkrat toliko stane, kakor prejšnja leta, in deželni odbor nam po zakonih ni mogel dovoliti cele potrebščine, ampak samo 20 %. Zaradi tega je cestni odbor v svoji seji z dne 9. aprila 1903 sklenil sledeče: Ker niso dovoljene 30 % potrebščine cestne doklade, naj se zaradi tega pokrije primankljaj z posojilom. Cestni odbor pride do soglasnega zaključka, da bo iz 20 % nastal primankljaj okrog 5000—K, zato naj se za narastli primankljaj najame posojilo, kar se je tudi zgodilo. Vsaka nova naprava in vse podpore pa se začasno odklonijo. Vsled narastlega primankljaja kaže potrebščina za l. 1904 4 %, kar je cestni odbor v svoji seji z dne 11. novembra 1903 isti proračun soglasno odobril. Vsled obstrukcije v deželnem zboru pa je še pričakovati, da bo za leto 1904 zopet dovoljenih samo 20 %, doklad, zaradi tega bo nastal zopet velik primanjkljaj, za katerega bode treba posojila. Sedaj, ko se gradi bohinjska železnica, bodo veliki podvzetniki odmerjeni z visokimi davki in vsled obstrukcije v deželnem zboru imela bode naša okolica posebno veliko škodo, ako upoštevamo, da se bodo mogle graditi nove kolodvorske ceste. Ker se ne more dovoliti primerne cestne potrebščine, bo tako narastel velik primanjkljaj, podvzetniki pa bodo čez par let odšli, domačini pa bomo morali plačati dolgove sami. Cestni odbor je popolnoma soglasno zato, da pride prej, ko je mogoče, do tega, da vse vasi zvezemo z okrajnimi cestami, ker je popolnoma resnično, da so vasi Gorjuše, Polsica, Podhom, Dobrava, Koplenik, Selo, Ribno, Bodešče oddaljene od deželnih in okrajnih cest. Da bi pa postavili tudi v proračun že sedaj znesek za vzdrževanje občinskih potov v vaši občini in potem pa še znižali proračun, je samo umevno, da se to mora odkloniti in je taka pritožba neutemeljena, ker se mora gospodarsko napredovati, kar je gotovo prva stvar. Občinski odbor se tedaj prosi, naj upliva na to, da poslanci opuste obstrukcijo, da nam bode mogoče priti do potrebnih dohodkov pri okrajnih in deželnih cestah, kakor tudi do več drugih potrebnih deželnih podpor. Vaša pritožba se je predložila s proračunom deželnemu odboru in c. kr. okrajnemu glavarstvu. Za cestni odbor na Bledu, dne 9. decembra 1903. J. Peternel s. r. (Opomba uredništva: Gospod župan ribenski, J. Burja z Bohinjske Bele, Vi ste vendar «Slovenca» poslali brzojav in odobraval obstrukcijo, potem pa pravite, da niste krivi obstrukcije. Kdo Vas naj razume?)

Z Lancovega pri Radovljici, 16. t. m. Danes nesli smo k zadnjemu počitku moža g. Antona Šustersiča, po domače Piza, ki si je iz siromaštva vsled njegove pridnosti pridobil toliko, da je bil čistan kot eden prvih možakov v občini Lancovo. Bil je okrog 20 let občinski odbornik, svetovalec in tudi 6 let župan; dalje je bil mnogo let odbornik krajnega cestnega odbora kakor tudi krajnega šolskega sveta v Radovljici. Ranjki je pridobil popolno simpatijo ne le v svoji občini, ampak tudi izven občine, ker je bil vedno napreden, kar je dokazal njegov časten sprevod, ki je bil priča, da je imel ranjki Piž premnogo prijateljev. V ta namen je dobil tudi mnogo lepih vencev z raznimi napismi. Žalostno pa je, da občinski odbor Lancovo, kjer je ranjki deloval skozi 20 let in bil tudi 6 let župan, ni daroval venca (ker je klerikalen), katerega je on v popolnem obsegu zaslužil, kajti deloval

je vedno v prid občine in se potegoval tudi za občinske koristi. Spreveda udeležilo se je tudi gasilno društvo iz Ribnega pri Bledu. N. v m. p.!

O sokolski disciplini.

(Po «Rádce Sokolský».)

Konec . . .

Varuj se pri vzdrževanju discipline vsake svojevoljnosti in pazi, da tudi tvoj ukaz ne bo svojevoljen, ampak da imaš moč v rokah, katera ti je bila od članstva poverjena z zaupanjem, da jo ne uporabiš k temu, da bi pri telovadbi ali javnih nastopih morebiti koga razžalil z nečastnim opominjanjem ali morebiti tudi z izključenjem od telovadbe ali javnega nastopa.

Pri ukazovanju poslužuj se glasnega glasu, da te morejo razumeti vsi, katerim povelje velja. «Ukaz naj se da bolj na način zahtevanja kakor poveljevanja, ne bodi pri ukazovanju nikdar vladoželjen. Kogar vidiš postopati, zapodi ga v vrsto, ako je treba s šalo, toda ne prezri nikogar in napram nikomur ne bodi popustljiv. Ako kdo ne pazi in ako dela nemir, opominjaj ga odločno, stvarno, toda ne razžaljivo. To bode imelo več uspeha kakor nebratski način, in ako je treba, najdeš podpore pri vseh dostojnih in razumnih ljudeh. To velja tudi o izletih.» (Tyrš úv. 24.)

Ne uvedi vojaško tiransko disciplino. Da je stroga disciplina potrebna zlasti pri sigurnih nastopanjih večje celote, se ne more oporekati; ta disciplina pa nastane samaposebi, in ti ne smeš in ne moreš pustiti s kričanjem in koprolskim zadiranjem na člane ali z namenoma skrajnim tiranstvom občutiti člane, da so ti podrejeni.

Uvedi sokolsko disciplino, t. j. privadi članstvo, da izvršuje vse iz lastnega prepričanja in lastne volje. Potem zadostuje reči, to ali ono se ima zgoditi, vsi se bodo potrudili, in tako se zgodi do najmanjše podrobnosti; sam pa pojdi z dobrim vzgledom naprej in bodi zagotovljen, da ti vzdrževanje discipline ne da mnogo dela, vedno prvi, kateri se mora disciplini podvreči, je ta, komur je poverjeno, da jo vzdržuje.

Ako kdo greši, opominjaj ga, ali ga pogovori kot brat, kakor prijatelj, s tem si pridobiš ljubezen in vdanost ter spoštovanje članstva.

Ne delaj iz vsake malenkosti rušenje sokolske discipline in ne zahtevaj slepo pokorščino, tudi ne poželi biti samovladar v društvu; to je ravno odznak vojaške discipline, katere se za vzgojo članstva kakor slobodnih in enakopravnih občanov ne briga, ker ponižuje tega, katerega hoče odgojevati, na navadni stroj v tvojih rokah.

«Ne sme se poveljevati samo zato, da se poveljuje, ampak to, kar mora biti, se odločno, toda bratsko zahteva.» (Tyrš úv. 24.)

Pomisli vsako povelje, predno ga daš, ako je potrebno, če in kako mora biti izvedeno, t. j. ako ga vsi ob pravem času izvedejo. Kar enkrat ukažeš, na tem vstrajaj in glej, da bode izpolnjeno; ako bodeš v ukazovanju previden in dosleden, vedi, da bode članstvo vedno tvoje ukaze vpoštevalo in jih izvršilo.

Kaj storiti, ako se ne podvrže kdo ukazu?

Naj bo to posameznik ali več članov. Da bi se vsi ne podlegli ukazu, tako daleč — mislim — ne pride v nobenem društvu; vzrok temu bi pa bilo slabo ukazovanje ali pa ukazujoča oseba. Ako so to posamezniki, ne očitaj jim takoj rušenja sokolske discipline, ampak jih najprvo bratsko opominjaj in jih pouči, da naj izvrše svojo dolžnost. To čisto popolnoma zadostuje; večkrat kdo vsled nesporazumljenja ali preslišanja ukaza ne izvede, in kako more zato biti karan ta, kdor pravzaprav tega ni zakrivil? Ako pa se ukaz slabo razume, to je krivda tega, kdor je dal ukaz.

Ako pa ne zadostuje opominjanje in poučenje, potem se posluž posvarjenja, toda v mirnem in spodobnem tonu, nikdar ne kriči nad kom in se ne posluž surovih besed; čim mirnejše in stvarnejše ga posvariš, tem večji bode učinek.

Ako bi pa tudi posvarjenje ne pomagalo, zapreti nepokornežu z tožbo pri načelniku ali odboru ali z izključenjem od telovadbe vrst ali skupne telovadbe, in

ako se to zgodi na izletu, z zabranjenjem daljše udeležbe na izletu.

Ne karaj in ne popusti mnogo — tudi ne hvali preveč, drži se vedno srednje poti!

I. redni obč. zbor tržiškega Sokola.

Tržiško Slovenstvo je storilo zopet velik korak naprej. Dne 8. avgusta t. l. so se sestali navdušeni mladeniči tržiški ter sklenili, da se ustanovi društvo Sokol. S hvalevredno vstrajnostjo so se oprijeli te misli, navdušeno so klubovali vsem zaprekam, katere so se jim stavljale od raznih strani in pretečeno nedeljo je bil prvi redni občni zbor najmlajšega delavca na polju vzvišene Sokolske ideje. Ni bil to navaden suhoparen občen zbor, na katerem se ne obravnava drugega, kakor, koliko je imelo društvo dohodkov, izdatkov, koliko članov se je prijavilo, bil je pač lep popoldan, katerega smo preživeli navdušeni za napredek naroda in v družbi milih gostov. Prihitelec je namreč na naš občni zbor naš starejši brat »Gorenjski Sokol« iz Kranja z deputacijo 16. bratov, na čelu brat starosta Ciril Pirc, brat načelnik Evgen Sajovic in drugi. Navzoč je bil tudi ves odbor slovenskega bralnega društva v Trzinu, ki je s tem lojalno pokazal, da hoče hoditi z mladim društvom roka ob roki v boj za napredek in omiko milih slovenskih rojakov.

Zbor je otvoril brat Matija Azman, pozdravljajoč došle goste in brate Sokole in obžaluje, da je brat starosta radi bolehnosti zadržan udeležiti se prvega rednega občnega zbora. Povdarjal je potrebo Sokola ravno za Trzin in mu želel najboljšega uspeha. — Nato je poročal brat tajnik pripravljalnega odbora Franc Meglič o pripravah k ustanovitvi. Pripravljalni odbor je imel tri seje: prvo dne 8. avgusta, pri kateri se je sklenilo ustanoviti tržiškega Sokola; drugo dne 11. novembra, pri kateri se je sklenilo predložiti še enkrat popravljena pravila in pri tretji seji dne 29. novembra se je določil za prvi redni občni zbor dan 13. decembra. Društvo šteje sedaj 35 rednih članov (med temi 18 telovadcev), 26 podpornih in dva vnanja člana, lepo število, če se pomisli, pod kakimi slabimi avspicijami se je rodilo društvo. — Po besedah brata blagajnika J. Kokalja je imelo društvo dohodkov 67 K, izdatkov 35-20 K, čisti blagajnični saldo torej 31-80 K. — Poročilom bratov tajnika in blagajnika ni ugovarjal nihče in prešlo se je takoj k volitvi novega odbora. Volilo se je z vzklikom in so bili izvoljeni: za starosta brat Josip Luzar, za podstarosta brat Josip Resman, načelnikom brat Matija Azman, blagajnikom brat Ivan Mrak in tajnikom brat Franc Meglič; odbornikom pa bratje: Ivan Dobrin, Kristijan Šarabon, Franc Stenovic in Josip Golob; namestnika odbora sta brata Cvetko Rabič in Josip Zupan.

S tem je bil oficijelni dnevni red izcrpan, in pričela se je prav živahna zabava. Prvi se je oglasil za besedo brat tržiškega Sokola Kristofek, rodом Čeh, ki je v priprostitih, a poljubnih besedah priporočil medsebojno slogo, svaril brate pred surovim nastopom in nam jako živo slikal postopanje čeških Sokolov. — Z jedernatimi besedami nam je razložil brat starosta Ciril Pirc pomen sokolskega gibanja med Slovenci, razpravljaj o Sokolski ideji in posebno poudarjal glavno sredstvo v dosegu namenov in ciljev sokolske ideje — sistematično telovadbo. Obljubil je tržiškemu Sokolu, da bode »Gorenjski Sokol« vedno pripravljen mu priskočiti na pomoč, in je slednjič napil na skupno delovanje obeh najbližjih bratskih društev. — Kot tretji je govoril brat načelnik Evgen Sajovic, ki je dokazal, da budi ravno Sokolstvo v človeku oni moški ponos in narodno zavest, katero sedaj še pri Slovencih tako pogrešamo. — Med posameznimi govori je pel improviziran moški zbor in le prehitro je prišel čas, ko so morali bratje iz Kranja misliti na odhod. Še en krepak »Na zdar!« je jeknil iz 60 prs, vozovi so se premaknili in ostali smo sami z zavestjo, da imamo v Kranjcih odkrite prijatelje, ki z nami čutijo — prave brate.

* * *

K shodu so došle naslednje bržojavke:

Ljubljana. Oče Sokolov želi najmlajšemu Sokolu, da mu bodeta delo v narodu in telovadnici največja skrb, ker le tedaj doseže svoj namen. Na zdar!

Ljubljanski Sokol.

Ljubljana. Krepki »Na zdar« Sokolu najmlajšemu. Rodbina Juvancičeva.

Ljubljana. Dvigaj Sokol drzna krila, vzlet sokolski levja sila. Na zdar!

Dr. Kušar.

Ljubljana. Najmlajšemu Sokolu v zibelj, delo, vstrajnost, ponos in močatost. Na zdar! Družba »pri Roži«: Drukar, Jerovec, Kapus, Krek, Kokalj, Kušar, Lozar, Mejač, Pianeki, Prihbil, Strgar.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Vabilo na naročbo. Skoro bomo na-stopili nov letnik. Tem povodom zopet prijazno potrkamo na vrata naših cenjenih dosedanjih naročnikov, naj čim preje izvolijo obnoviti naročnino za prihodnje leto 1904 z vljudno prošnjo, naj bi naši marljivi prijatelji zlasti sedaj ob novem letu pridno pridobivali novih naročnikov, da bomo mogli v bodočem letu tem vspešneje vršiti težavno svojo nalogo. Torej prosimo! Danes smo priložili poštne nakaznice.

Osebnosti. Davčni adjunkt v Kranju, g. Alojzij Ipavitz je prestavljen v Radovljico. — Na njegovo mesto pride davčni adjunkt iz Škofje Loke g. Tomaž Tavčar.

Cesar — obsoja klerikalno obstrukcijo. Navada je, da cesar pri vsakoletnem delegacijskem zasedanju ogovarja posamezne delegate. Za Kranjsko je to pot delegat dr. Ivan Šušteršič, katerega je cesar ogovoril. Cesar je govoril z njim v jako razburjenem tonu in mu je pokazal vso svojo cesarsko nemilost. Šušteršič se je opravičeval, in sicer prav nerodno. Govor se je takole razpletel: Cesar: V deželnem zboru kranjskem so se pripetili jako burni prizori. — Šušteršič: Da, žalibog, Veličanstvo! Nas ne veseli, da se moramo bojevati na tak način, a bojujemo se po patrijotičnem geslu: Vse za vero, dom, cesarja. — Cesar: Pa pripravite se preveč med sabo in tako v deželnem zboru ne pridete naprej, kar je gotovo škoda. — Šušteršič: Glavni vzrok je postopanje deželne vlade, ki nas je prisilila k tako radikalnemu postopanju. — Cesar: Saj Vam deželna vlada vendar ne stori ničesar. — Šušteršič: Deželna vlada se je, žal, vdinjala v službo izvršilnega organa takoimenovane večine deželnega zbora, ki pa je pravzaprav le manjšina. Tako je ogromna večina v deželi prešla počasi v radikalno-opozicijsko strujo. Nas boli, da se moramo bojevati v tako radikalnih oblikah. Pa saj smo svarili že pred leti. — Cesarju se niti vredno ni zdelo, da bi bil na to neumno opravičevanje sploh kaj odgovoril, nego je z vidno nevoljo Šušteršiču pokazal hrbet. To je moralna zaušnica, katero klerikalci ne bodo mogli tako kmalu pozabiti. Cesar je o vzrokih klerikalne obstrukcije — kakor je razvidno iz razgovora — prav dobro poučen, zato je tako neutemeljeno in brezvestno obstrukcijo tudi obsoja. Ali ste slišali vsi tisti zapeljani volilci, ki pritrjujete temu gromovniku na njegovih shodih, gotovo jako umestno grajo našega presvitlega vladarja? Kdaj jo boste neki obsojili tudi Vi?

Velevažna izjava so obelodanili poslanci deželno-zboreske večine, t. j. narodno-napredni poslanci in veleposestniki. Taista izreka zaupanje deželnemu odboru in je obenem navodilo deželnemu odboru, da se naj omeji edinole na redne izdatke. Ona je tudi dokaz, da je večina deželnega odbora bila pripravljena dovoliti proračun in s tem omogočiti normalno delovanje deželnega zbora. Vsled klerikalne obstrukcije pa tega ni mogla storiti. Na podlagi te izjave bo vlada brez dvoma izposlovala cesarsko naredbo, s katero bo deželni zbor

smel tudi za leto 1904. pobirati deželne naklade. Za klerikalce je seveda to hud udarec, zato so vsi iz sebe.

Blagoslovljen vohun. Pod tem zaglavjem je pozivljaj »Gorenjec« v št. 19. z dne 10. maja t. l. »Slovenski List«, naj pove ime dotičnega žeganega vohuna, ki v bližini Kranja stika po šolskih katedrih med zanj tujo lastnino, da bi dobil kaj kompromitujočega za neljubega učitelja. Seveda je poštnjak »Slov. List« lepo molčal in bil vesel, da nismo zadeve, katere se je najprej sam lotil, nadalje zasledovali. Srečen slučaj je nanese, da smo prišli temu katoliškemu vohunu na sled. Kdor se zanima za stvar, obrne naj se do tukajšnjega kapelana Vojtela Hybašeka, ki je obenem tudi katehet na Primskovem. On bo lahko postregel z najtočnejšimi pojasnili. Tudi njegova prijateljica Slomskarica A. P. bi mu utegnila razrešiti marsikako uganjko.

Cesar je podaril za pogorelce v Srednji vasi v Bohinju 3000 kron.

† **»Slovenski List«.** S tužnim srcem in vdan v božjo voljo je prinesel zadnji »Gorenjec« prežalostno vest, da je zadela velikega grešnika, lažnivca in nesramnega obrekljivca, »Slovenski List«, grozna nesreča, da leži v zadnjih »cugih« ter mu ni več pomočka. Nisem mogel verjeti, da bi bila ta vest resnična, kajti bilo bi za »scagat«. Kolikokrat nas je ginil s svojim pristnim humorjem do solz. Ob nedeljah mi je po čitanju »Slov. Lista« kosilo najbolj teknilo. In ravno temu grešniku se imamo največ zahvaliti, da smo prodrli njegovemu duševnemu očetu in »svojemu« župniku do dna njegove kosmate duše. In zdaj naj bi prenehal!? Ne, to ni mogoče! »Gorenjec« se je le pošalil s svojimi naročniki. Prepričan sem, da Koblar stori vse, da ohrani svoje ljubo dete pri zdravju. Zatekel se bo k vsem konjerkam, iz lastnega pa doda kako tistih masic po 20 K in čez, ki imajo čudotvorno moč. Tudi mi liberalci nismo napačni ljudje in v svoje razvedrilo radi žrtvujemo marsikako kronico. Sestavili bi nabiralno polo, katero bi, če bi sluga Pepe odklonil, poslali svojemu župniku, da bi on pobiral od hiše do hiše nedeljske, vsakokratnemu duševnemu užitku primerne doneske. Tako bi bilo pomagano vsem. S tem predlogom v mislih in z blaženo zavestjo v srcu, da nameravam učiniti nekaj dobrega, sladko zaspim. Kako razočaranje v nedeljo, ko vidim v »Slovenskem Listu« črno na belem, kar je objavil prejšnji dan »Gorenjec«. Milo se mi stori prvič, ker je bil vničen moj tako lep in dobro premišljen načrt, še predno sem ga predložil v potrjenje, in drugič, ker mi je res žal, da preneha list, nad kojim so imeli svoje dopadaje celo prašički in štrige v gnilem lesu, pijavke v mlakužah, drekobrbci v kravjekih in razni drugi mrčesi v gnojnici. Pravo katoliško sočutje sem občutil do svojega župnika Koblarja, ki izgubi edino, tako ljubljeno in prisrčkano dete ter ostane sam — tako sam. Močno sem bil ginjen. V očesu se vrtno debela solza, vali se po nosu navzdol, obstane nekaj časa na špici, potem pa nekoliko pomnožena zdrkne na pred menoj ležeči »Slovenski List«, kjer nastane — velika packa. Resignirano sklenem roki in vzdihnem v katoliškem prepričanju: Gospod, čudna, a pravična so Tvoja pota! Tvoje ime bodi hvaljeno na vekov veke! Amen!

Govnobrbar.

Tone, ne bodi smešen! Kranjski tehant, ki tako rad uradno potrjuje neresnice, s svojimi neresničnimi poročili v klerikalnih listih tudi strašno rad farba različne katoliške koštrune o javnem mnenju v Kranju. Kadar hoče doseči poseben učinek, takrat zahteva, da se njegove izmišljene gostobesedne novice v »Slovincu« ponatiskujejo med telegrami. Takrat imamo Kranjci tem večji špas s »svojim« župnikom, ker ga dobro poznamo, da se trese za vsak vinar, in dobro vemo, da si Koblar nikdar ne spoga precej dragega luksusa dolgih brzojavk. Pred kratkem se je že izpodtaknil radi lažnivega »brzojavnega« poročila v »Slovincu« o neki občinski seji, a mož gre s tako ravnodušnostjo zopet na led, kakor da je iz kavčuka. Lavorike prve blamaže mu ne dajo miru in v »Slovincu« od minule srede se je zopet podal na osodno gladino »brzojavnega« ledu. Izjava deželnozborske večine, ki je obenem direktiva za deželni odbor, da naj se omeji

edinole na redne izdatke, je zadela klerikalne obstrukcioniste v živo. Sedaj se bo vendar enkrat pokazala vsa brezvestnost klerikalne obstrukcije, in volilci, ki nimajo slame v glavi, morajo priti do prepričanja, da so, izvolivši sedanje klerikalne poslanca svojim zastopnikom v deželnem zboru, pljuvali v svojo lastno skledo. Klerikalci so v velikanski zadregi in iščejo različne izhode, da bi se rešili iz sitne zagate. Tudi Koblarju se je videlo potrebno, pritisniti na skelečo rano hladilen obliž in pricapljal je v sredo k »Slovenčevemu« uredništvu z nastopno brzojavko:

»Kranj, 16. decembra. Protestiramo proti temu, da je poslanec Pirc omadeževal narodni Kranj in svoje ime podpisal pod famozno izjavo, katero so skovali Nemci, ki hočejo gospodariti v deželi. Skandal, da hoče upravo dežele za 5 odstotkov Nemcev imeti v rokah 11 mož, za 95 odstotkov Slovencev pa le 9. Proč z nemškutarijo!«

Komaj štirinajst dni po impozantnem volilnem shodu, ki je izrekel poslancu Pircu popolno zaupanje, si drzne Koblar nastopiti s tako kozlarijo. Dostojno in zavedno-narodno kranjsko meščanstvo, ki ne bo nikdar pozabilo, da mu je klerikalna pobalinska obstrukcija požrla tako potrebni vodovod, kar najodločnejše odobrava izjavo deželnozborske večine. Kdo pa so ti »Narodni Kranjci« v Koblarjevem »telegramu«? Zakaj pa Koblar ne pride z imeni na dan? Prvič zato ne, ker mu nihče ni dal pooblastila za prismođarijo v »Slovincu«, drugič pa zato ne, ker bi na njegov lim šla le njegova kapelana in k večjemu še kdo iz tiste malovredne in maloštevilne jate, ki brez prepričanja le zaradi dobička dela tlako kranjskemu farovžu, sicer pa po kranjskih kavarnah prepeva nemške pesmi. Opiraje se na to čedno družčino hoče Koblar s svojimi »telegrami« delati javno mnenje in reševati narodni Kranj, ki je bil naroden, ko Koblarja še nikjer ni bilo, ki je naroden, pa brez najmanjše Koblarjeve zasluge in ki bo naroden, ko bodo že zdavnaj trohnele grešne kosti sedanjega kranjskega tehanta. Tone, ne bodi smešen!

Učiteljsko zborovanje. Dne 3. decembra se je vršilo na Primskovem zborovanje okrajnega učiteljskega društva kranjskega okraja. Dasi je bilo vreme jako neugodno, kajti sneg pokrival je že plan in goro, vendar se je zbralo k zborovanju 20 članov. Dnevni red je obsegal razen pedagoške razprave tudi točko glede naših gmotnih razmer. Zborovanje je otvoril predsednik društva g. Francišek Luznar, ki je došle gospice tovarišice in gospe tovariše, ki so vzlic skrajno neugodnemu vremenu in jako slabi poti, prihiteli na zborovanje ter s tem pokazali svojo stanovsko zavest, najsrčnejše pozdravil. Zlasti se je z veseljem spominjal navzočih tovarišev iz najoddaljenejših krajev. O prvi točki: »Geometrično oblikoslovje v ljudski šoli« je poročal učitelj g. Francišek Ivanc iz Kranja. S poročilom, katero je bilo jako temeljito sestavljeno, podal nam je g. podavatelj dokaj lepih misli ter prišel po daljših izvajanjih do zaključka, da ljudska šola neguj pred vsem formalno stran, ker bode tem potom izkoristila predmet v največji, za ljudsko šolo dosegljivi meri. Razpravi je sledilo splošno odobravanje in g. predsednik se poročevalcu za izborni sestavljeno poročilo najsrčnejše zahvali. O drugi točki dnevnega reda: »O naših plačah« je govoril g. predsednik Luznar. V jako stvarnem in izborni sestavljenem govoru je slikal govornik naš obupni položaj ter upe, katere smo ponesli seboj domov, vrnivši se iz bele Ljubljane po velikonočnem učiteljskem shodu. Grajal je brezmiselno obstrukcijo katoliško-narodnih poslancev, vsled katere nam je tako krvavo zasluženo povišanje naših plač splavalo po vodi. Končuje svoj govor omenja, da je v to poklicanih faktorjev dolžnost, da nas varujejo proti hujskačem, ki blatijo naš stan in šolo. Govorniku se je burno pritrdjevalo. Z ozirom na svoj govor stavil je g. predsednik pet resolucij, koje so bile z dobroklici sprejete. (Te objavimo prihodnjič. Opomba uredništva.) Glede protestnega shoda se je vnela kaj živahna debata, katere končni sklep je bil, naj to stvar uredi slovensko učiteljsko društvo. S tem je bilo zborovanje končano. Gospod predsednik se še enkrat zahvali za udeležbo ter želi vsem srečen pot. Zborovanja se je udeležil tudi častni član našega društva in predsednik dične naše »Za-yeze« g. L. Jelenec iz Ljubljane. Učitelj.

Vesela vest iz Stare Loke. Piše se nam odonod: V soboto, 12. t. m. so se vršile pri nas občinske volitve. Pri tej priliki smo pokazali kmetje, da se ne klanjamo Šustersiču in njegovim farovskim podrepnikom. Pri nas jim je odklenkalo — saj se je pričelo daniti tudi v Stari Loki in njeni okolici. Ljudstvo čimdalje bolj uvideva, koliko mu je pričakovati od političnih komedijantov. Odtod tudi sijajna zmaga pri občinskih volitvah staroloških. **Narodno-napredna stranka je zmagala v vseh treh razredih**, in sicer v tretjem razredu z večino 45 glasov, v drugem razredu z večino 20 glasov in v tretjem razredu z večino 17 glasov. Res je, dani se, gospod Sinkovec!

V Zgornjih Jaršah je umrla dne 16. decembra gospa Marija Majdič, rojena Sajovic, mati tukajšnje vzgledne narodne rodbine Vinka Majdiča ter Petra Majdiča iz Celja in Frana Majdiča iz Jarš. Naše iskreno sožalje!

V pridobninsko komisijo so bili dne 23. novembra t. l. izvoljeni za dobo štirih let, in sicer članom gg. Matevž Barle, trgovec na Lužah, in Jožef Bidovec, živinski kupec iz Zaloga; namestnikom pa Ivan Molj, gostilničar v Vogljah, in Jožef Oselj, gostilničar v Zapogah.

Kopal se je v decembru Janko Fric, vrvarski pomočnik v Kranju, 8. t. m. Plaval je od savskega mostu pa do klavnice, in sicer kar v obleki vsled tega, ker se je bal, da bi mu kdo ne bil vzel obleke. Vsekakor je ta Fric trdne narave, da se je drzil meseca decembra v vodo.

«Božičnico» priredi, kakor čujemo, štirirazredna dekliška ljudska šola v Kranju jutri popoldne v gimnazijski telovadnici. Ker nas slavni «Učiteljski zbor dekliške ljudske šole v Kranju» ni spoznal vrednim, da bi nas bil osrečil z vabilom na to predstavo, ne poznamo sporeda in ga seveda ne moremo objaviti. Bržčas se je to preziranje zgodilo namenoma, da se tako dokumentira «nadstrankarski» značaj pobožne veselice. Menda se prav iz istega uzroka tudi vabila niso tiskala v domači tiskarni. Če je taka rahločutna «nepristranost» umestna ravno letos, ko so klerikalci požrli tudi učiteljicam zvišanje plač, o tem nečemo razpravljati. Zabeležimo le vest, ki se širi po mestu, da je tankovestno «objektivnost» smatrati le za kencesijo, odnosno za nežen poklon dveh Slomškaric kranjskima kapelanoma Hybašku in Pengovu, ki sta prava aranžerja božičnice, četudi vabi nanjo «Učiteljski zbor dekliške ljudske šole v Kranju». Kljub temu želimo prirediteljem obilo gmotnega uspeha, ker je čisti dohodek namenjen v dobrodelne namene.

Umrl je v Velesovem ondotni učitelj gospod Josip Petkovšek. V četrtek ob 9. uri zvečer se je vračal domu; a ker mu je postalo, kakor se vobče govori, med potoma slabo, šel je k bližnjemu potočku, kjer so ga pa zapustile zadnje moči. V petek zjutraj šele so ga našli istotam mrtvega. Če je res, da sta slišali dve osebi, ki sta šli usodnega večera mimo, na istem mestu neko bolešno stokanje, pa se nista zato prav nič zmenili, tedaj se taka brezbriznost ne more dosti ožigosati. Pogreb je jutri popoldne ob 1. uri. N. v m. p.!

Iz Škofje Loke se nam poroča: Nepoštenega hlapca je imel tukajšnji trgovec, gospod Janez Košir. V torek zjutraj jo omenjeni trgovec zapazil, da mu manjka okrog 730 K denarja. Sum, da je tat bržčas Koširjev hlapec, se je kmalu pokazal kot upravičen. Poklicani žandarmeriji je hlapec priznal tatvino. Izročili so ga tukajšnjemu c. kr. okrajnemu sodišču.

Iz Radovljice se nam piše: Dopolnilne volitve v cenilno komisijo za osebno dohodnino za politični okraj Radovljica se vrše dne 22. in 23. t. m. v pisarni davčnega referata v Radovljici. Voliti je dva člana in dva namestnika nemesto izstopivših članov gg. odvetnika dr. Janka Vilfana v Radovljici in župnika Janeza Berlica v bohinjski Srednji vasi ter namestnikov gg. nadinženerja Antona Haasa na Jesenicah in nadučitelja Andreja Grčarja v Radovljici. Izstopivši člani smejo biti po postavi zopet voljeni. — Osebna vest. Mesto obolelega davčnega oficijala g. Ivana Globočnika je prideljen v službovanje davčnemu nadzorništvu v Radovljici davčni adjunkt g. Alojzij Ipavitz, ki je dosedaj služboval v Kranju. — Črne koze so se pojavile mej delavci na

Hrušici. Zdravstvena oblast je ukrenila vse potrebno, da se nevarna bolezen ne razširi.

Narodna čitalnica v Kamniku ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 20. decembra t. l. ob 6. uri zvečer v društveni dvorani z običajnim dnevnim redom.

Drobiz z Gorenjskega. Pri volitvi v komisijo za odmerjenje osebne dohodnine v Kamniku sta bila dne 16. t. m. izvoljena posestnika gg. Fajdiga in Nastran. — Na Breznici prirede ondotni diletantje in pevci gledališko predstavo dne 27. t. m. — Razpisana je učiteljska služba v Besnici pri Kranju. — Gasilno društvo v Stražišču priredi dne 24. t. m. zvečer božičnico. — V Radovljici je prejšnjo soboto umrla slaboumna, 75 let stara ženska, znana daleč okrog pod imenom Flisova Neža, ki je po Radovljici večkrat, zlasti pred slabim vremenom glasno kričala nad nagajivimi otroci in so jo ljudje radi tega imeli za nekako prorokinjo.

Križem sveta.

Morilec Ravnik, ki je umoril posestnika in gostilničarja Zvana, je že drugič hotel pobegniti iz Gradiške, kjer je zaprt. Prišel je že iz kaznilnice, a so ga hitro zasačili. Sedaj so ga vkovali v železje. Ravnik, čeprav je sam priznal umor, je vložil prošnjo za obnovitev porotne obravnave, kar mu seveda ne bo nič pomagalo.

Sodba v pravdi svetovaelavske posojilnice je bila izrečena minulo soboto. Pater Ivan Drozd je bil obsojen zaradi hudodelstva goljufige, poneverjenja na 7 let težke ječe. Isto kazen je dobil ravnatelj Kohout, Hercik je dobil 5 leti, Pekeländer pa 13 mesecev. Vrhutega morajo plačati skupnc 82.700 kron in vse sodne ter pravdne troške.

Potrti od najgloblje žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo, našo iskreno ljubljeno soprogo, oziroma mater, staro mater in taščo, blagorodno gospo

Marijo Majdič, roj. Sajovic

danes ob 1/4 na 2. uro popoldne po dolgi bolezni, predvideno s tolažili sv. vere, v starosti 75 let poklicati k Sebi v boljše življenje.

Truplo predrage rajnice se bo v petek, dne 18. decembra ob 1/4 4. uri popoldne v hiši žalosti, Zg. Jarše št. 10, slovesno blagoslovilo ter se na pokopališče v Mengeš prepeljalo, kjer se bo v družinski rakvi položilo k večnemu počitku.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Preblaga rajnica bodi priporočena v molitev in prijazen spomin.

Zg. Jarše, 16. decembra 1903.

230

Peter Majdič, soprog. — Fran, Vinko in Peter, sinovi. — Franciška Sajovic, Ana Novljan roj. Sajovic, sestra. — Matilda Majdič roj. Kotnikova, Ana Majdič roj. Rupschl, sinahi. — Anica, Vinko, Demeter, Nada, Marica, Saša, Tilka, Vera, Zdenka, Mira, Zora, Ema, Anica, Petka, Ruša, Milena, vnuka in vnučkinje.

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje povodom bolezni in smrti naše nepozabne soproge, oziroma matere, sestre, stare matere in tašče, blagorodne gospe

Marije Majdič, roj. Sajovic

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo pristrčno zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo sl. gasilnemu društvu iz Mengiša, ki se je korporativno udeležilo pogreba, dalje sl. pevskemu zboru iz Mengiša za ganljivo petje, potem pa tudi vsem darovalcem prelepih vencev in konečno sploh vsem, ki so nam izrazili svoje sožalje.

Žalujoča rodbina.

Listnica uredništva.

Za to številko se nam je zopet nabralo precej gri diva, katerega pa smo morali — žal — odložiti za prihodnjič. — Gospodom dopisnikom se najpričneje zahvaljujemo za krepko podporo in jih prosimo blagohotnega oprostjenja. Hvala Vam!

Darila.

Za dijaško kuhinjo v Kranju so darovali namesto venca na krsto ranke gospe Majdičeve 32 kron, katere je nabral g. Ivan Rakovec. Darovali so naslednji gospodje: Ciril Pirc in Ivan Rakovec po 5 K; Rudolf Kokalj 3 K; Boleslav Bloudek, Ivan Jagodic, prof. Peterlin, A. Rohrmann, A. Slamberger, dr. A. Štempihar in Iv. Valenčič po 2 K; dr. Herle, prof. Jeršinovic, Franc Krenner, Janko Sajovic in Franc Šavnik po 1 K.

Zahvala.

Gosp. Vinko Majdič, veleindustrijalec, podaril je povodom bližajočih se božičnih praznikov 100 K za ubožce tukajšnje ubožnice. Za ta velikodušni dar zahvaljuje se blagemu dobrotniku imenom obdarovanih najtopljeje

upraviteljstvo mestne ubožnice

v Kranju, dne 18. decembra 1903.

Naznanilo.

P. T. članom društva «Union» naznanjam, da sem se temu društvu kot zdravnik odpovedal.

231

Dr. Edv. Globočnik.

Soba

z vso opravo, kuhinjo, štedilnikom, ki je pripravna za kakega gospoda, se takoj odda.

Naslov se izve pri upravitelstvu «Gorenjca».

224—3

Slaščičarna Emil Brandt

v Kranju

228—1

priporoča svojo velikansko zalogo raznovrstnega
kinča za božična drevesca.

Zaloga „šelske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen

7—24

pri **Albinu Rantu**, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Jutri v nedeljo, dne 20. decembra

v kavarni Kreuzbergerjevi
KONCERT

229

godbe na lok (oddelek kranjske meščanske godbe).

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 40 vin.

Za izvrstno pijačo in mrzla jedila je najboljše poskrbljeno.

Kavarnar.

Prodajo se

kozarci, vrčki, svetilke in razne druge stvari vsled prese-litve takoj.

227—1

Več se izve pri **Iv. Pešecu**, gostilničarju „pri Jeleni“ v Kranju.

Samo za 60 kr.
pol kile gosjega perja.

To gosje perje je sivo, popolnoma novo, z roko skubljeno, gotovo za porabo. Pol kile stane samo 60 kr., boljše kakovosti samo 70 kr. Pošiljatve na poskušnjo s 5 kg se razpošiljajo po poštnem povzetju. **J. Krasa, trgovina s postelnim perjem, Smichov pri Pragi (810).** Zamena dovoljena.

226—1

Trgovina z železnino „MERKUR“**PETER MAJDIČ**

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-lezne trgovine spadajoče predmete.

☛ **Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.** ☛

* **Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.** *

Postrežba točna.

Cene nizke.

182—22

priporoča **Iv. Fr. Lampret**, tiskar v Kranju.

Kuverte in vizitnice po najnižji ceni

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 144—25

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Večkrat premišlano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, tipežne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

115-31

R. LANG, Ljubljana (Kolizej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjačev, poči-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 94—85

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastoj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

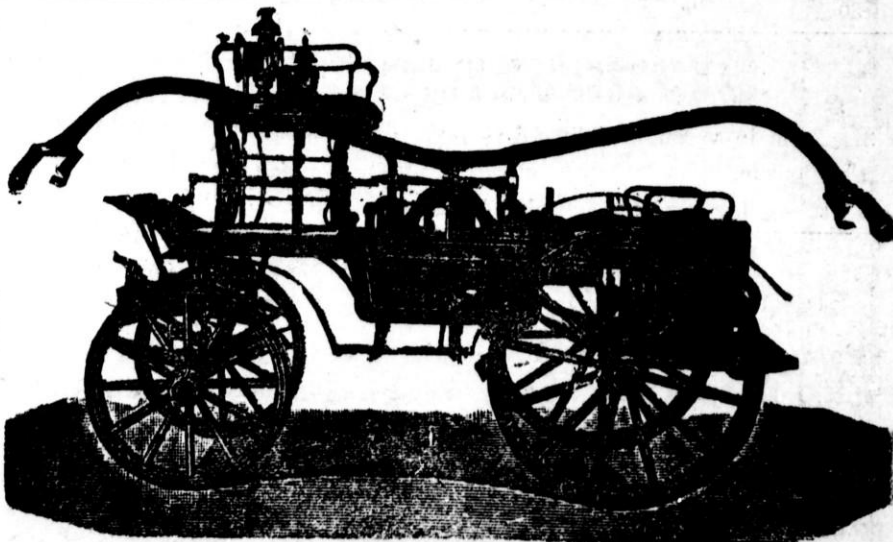
C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 15—48

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Tedenski sejem v Kranju dne 14. t. m.

Prignalo se je 225 glav goveje živine, 6 telet, 37 prašičev,
— ovac, — koz, — buš, — konj. — 50 kg: pšenice
K 8.—, prosa K 7.—, ovsa K 6.25, rži K 6.50, ajde
K 7.50, ječmena K 6.—, fižol ribničan K 10.50, koks K 12.—,
mandalon K 10.—.

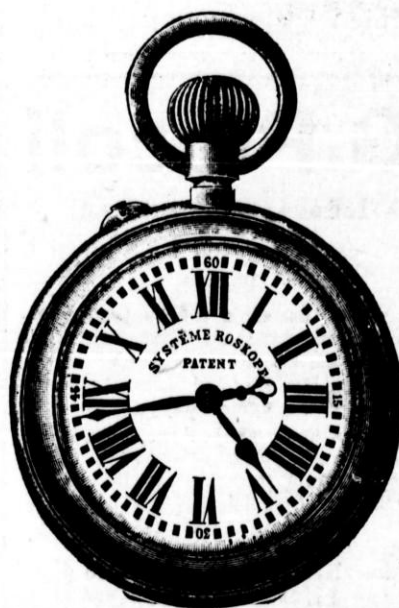
H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo
izborno zalogo
ur,
zlatnine
in
srebrnine
po
najnižjih cenah.

Ceniki zastoj in
poštne prosto.

Razpošilja se na
vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf. želez-
ničarjem dobro poznana, najtrpežnejša
in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov
stanovitno bel gld. 3.75, najfinejša znam-
ka, gld. 6.50. 140—26

Priporočilo.

Slavnemu občinstvu uljudno priporočam svojo
dobro urejeno **delavnico** v izdelovanje vsakovrstnih
oblek po najnovjšem kroju, kakor tudi zalogo **blaga**
za moške obleke ter izdelanih oblek in
havelokov.

Zavezujem se vsakemu p. n. odjemalcu, oziroma
naročniku dobro in natančno postreči. Z ozirom na to
se nadejam, da mi bo slavno občinstvo v mestu in na
deželi izkazalo svojo naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Lovrenc Rebolj

krojač v Kranju.

180-17

Dijakom znižane cene!

Postrežba točno!

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik
LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmojno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i t. d. 125-29

Specijaliteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Piccoli

lekarnar v Ljubljani

dvorni dobavitelj Nj. Svetosti
papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično farmacevtičnega laboratorija, ki se izdelavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snaznostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprtje ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

Piccolijevo železnato vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim uspehom. Pollitera steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pasteurizovana K 1:80.

Zunanja naročila po poštnem povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

II. 199—10

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati
v Špitalski ulici št. 5

naš novo urejen, bogato založen **suknen oddelek**, broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti, modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot, peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorec na zahtevo poštne prosto.

110 80

R. Miklauc.

Stanovanje

s 3 sobami in vsemi pritliklinami se odda v hiši št. 143
tako v najem.

194-11

Več se poizve v trgovini Peter Majdič «Merkur» v Kranju.

Ljubljanska KREDITNA BANKA

Polnovplačani akcijski
kapital K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem,
prioritet, komunalnih obligacij,
srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
žrebanju.

v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne
papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija). 11—48

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Mestna hranilnica v Kranju obrestuje hranilne vloge po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

5—24 katerega plačuje iz lastnega.

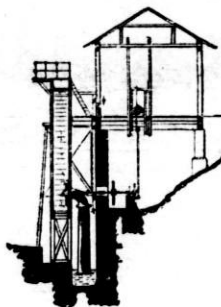
Stanje vlog K 3,155.888-18. Stanje hipoteknih posojil K 1,951.327-10.

Lepo posestvo v Spodnji Besnici št. 25.

se zaradi selitve iz proste roke **proda**. Posestvo obsega 49 mernikov posetve, zraven spadajo lepi travniki in gozdi. Oddaljeno je četrt ure od postaje sv. Jošt ali eno uro od mesta Kranja. Hiša z gospodarskim poslopjem stoji tik okrajne ceste, je lepo zidana, streha plosčnata. Pripravna je za vsako obrt, posebno za prodajalno in gostilno, ker v tej vasi ni celo nobene gostilne. Proda se skupno ali posamezno. V ta namen bo **prosta dražba na licu mesta dne 22. decembra 1903 ob desetih dopoldne**. 226—2

Več se poizve pri lastniku Ivanu Poličarju na Brezjah št. 70, pošta Radovljica (Gorenjsko).

G. Tönnies

117-29

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost **žage in vse
stroje** za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vrtilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin-
za konjsko silo in uro.

Naznanjam

da so pri meni na novo izšle **dvoje mašne bukvice**
Matere božje: «Slava Marije» in «Marija, naše veselje»
s silno lepimi molitvami in debelim tiskom in se dobe
različno vezane. Cene so od 40 kr. do 2 gld. Dalje se
dobi **Proračun s funtov na kilograme**. Priporočam
se tudi za vezanje knjig. Postregel bodem vsakemu z
dobrim delom in nižjimi cenami kakor vsak drugi. Ku-
pujem tudi vsakovrstne stare knjige.

222—4

Pavel Bizjak v Kranju št. 118
zraven velikega vodnjaka.

Kupujem

antikvarične knjige, cele knjižnice, stare slike, star denar in druge antikvarične umetnine.

Ponudbe na upravništvo »Gorenjca« pod, šifro »Antikvarijat«. 225—3

Zakaj je nemška kuharska knjiga: »Prato: Die süddeutsche Küche« tudi pri nas razširjena v mnogo tisoč eksemplarjih?

Zato, ker doslej ni bilo kuharske knjige v slovenskem jeziku, ki bi mogla po vsebini in po zunanji opremlitvi z njo uspešno tekmovati.

„Dobra kuharica“

ki je izšla v založništvu L. Schwentnerja v Ljubljani:

se pa lahko meri z njo v vsakem oziru.

Obsega na 576 struneh več nego 1300 receptov za pripravljane najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 koloriranih tabel, je trdno in elegantno v platno vezana, izkratka zadošča zahtevam in potrebam tudi najfinejše kuharice. — Cena ista kakor nemški knjigi, namreč le 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Slovenke, kupujte jo in kuhajte po njenih navodilih in ne bodete se kesale! 208—7

Največje priznanje London 1903 „Grand Prix“

je dobil

Kranjski redilni prašek za prašiče.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja redilno in varstveno sredstvo se pomeša med krmo pa tudi že pujskom. 1 zavitek za 50 vin. zadostuje za tedne. Naprodaj pri trgovcih; po pošti 5 zavitkov iz glavne zaloge

Lekarna Trnkóczy, Ljubljana.

Zahvalna pisma, tudi uradne poverjena prihajajo vsaki dan. Uradno poverilo.

Predloženi prepis se popolnoma strinja pisanemu originalu na dopisnici, katera ima znamke za 4 filerje in 2 vinarja.

Ljubljana, tretjega oktobra edentisočdevetstoena.

(Notarski pečat.)

Ivan Plantan, c. kr. notar.

Spoštovani gospod! Moji prašiči niso žrli, tudi so bili sila revni. Slučajno sem dobil od enega mojih ljudi za poskušnjo en zavojček redilnega praška za prašiče. Človek se mora kar čuditi! Ne morem svojih prašičev dovolj krmiti, strašansko veliko požro, tako, da so se čez nekoliko dni močno izredili, hvala temu izbornemu sredstvu. Morem isto vsakemu najbolje priporočiti in ga bodem tudi priporočal.

Prosim z obratno pošto pet zavojev redilnega praška za prašiče. Belišče, Slavonija, 31. oktobra 1900.

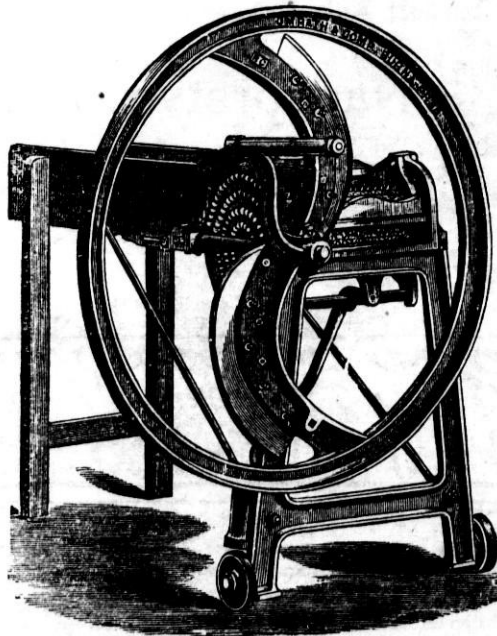
Z velespoštovanjem

Josip English
železniški nadziralnik.

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor **pluge, lemeža**, vile, železne brane, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, **nagrobne križe, vodne žage, pile**, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, **trsje za obijanje**

stropov, vlite kotle. Veliko izber **slamoreznic, plaht za vozove**, železnih peči,

Roman-in Portland-cement, traверze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. **Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.**

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Floriana št. 194.**

Uradije se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoludne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osebni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franz Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Vinko Majdič.

Peter Mayr.

Dr. Valentin Štempihar.

Ciril Pirc.

Ivan Rakovec.

Ihaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.